

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LIT. METAI. 154 (446) N.

Telephone: EVergreen 7-7840

BROOKLYN, NEW YORK, TREČIADIENIS, 1938 M., LIEPOS-JULY 7 D.

KAINA 3 CENTAI

Lietuvos Nepriklausomybės ir Vilniaus atgavimo reikalai jungia viso pasaulio lietuvius į vieną milžinišką šeimyną, kuri turi vienodą nusistatymą. Nors tuose reikalinguose dirbkime vieningai!

DABAR

Toks likimas
Nekartoto klaidų
Žodžių žvėrynas
O kur jaunimas?

JUOZAS TYSLIAVA

SLA seimas Scrantone baigėsi gana triukšmingai. Tautinė frakcija pralaimėjo, netekdama savo atstovybės organo redaktoriaus vietoje. Šioms pareigoms išrinktas žinomas rašytojas, poetas ir advokatas Kleofas Jurgelionis, tuo tarpu, kai Stasiui Vitaliui, aštuoniolika metų redagavusiam Tėvyne, iš tų pareigų pasitraukiant, net pamiršta padėkoti... Toks Amerikos lietuvių laikraščio redaktoriaus likimas.

Kitas SLA seimas bus Chicagoje. Daugelis tai laiko blogu ženklu. Kai kurie net sako, kad "dabar eilė Vinikui ir Mockui..."

Bet tie, kurie atsimeina Clevelando seima, turėtų įsidėti į galvas, kad seimo vieta nieko nereikšmia. Visą reikšmą — dirbti. Ir jeigu tik "pažangieji" pabandytų vieni valdyti SLA, tai jie susitiktų su labai stipria tautininkų opozicija.

Jeigu palygintume šį seimą su jubiliejinio seimo Clevelande, tai turėtume pripažinti, kad šis sykių "pažangieji" pasirodė lankstesni, mokė laviruoti. Kai dėl Bagočiaus, tai reikia pasakyti, kad jis, kaip seimo vedėjas, nepakartojė vieno tų klaidų, kuriomis jis buvo taip garsus Clevelande. Šių seimo ir savo leitenantų manėvų dėka, Bagočiaus išvengė vieno labai nemalonaus paklausimo apie buvusią Worcesterio kuopą, kurios byla jis buvo pasiėmęs ir kurios reikalas prezidento raporte kažin kodėl nebuvo pažymėtas.

Kalbant apie šį seimą, reikia pasakyti, kad jame, kaip ir kiekviename panašiam suvažiavime, netrūko kurjuzų. Tuos kurjuzus buvo galima pastebėti ne tik prezidento ir prezidento narių kalbose, bet ir delegatų pareiškimuose. Sudėjus visus tuos kurjuzus į daiktą, susidarytų gana gražus "žodžių žvėrynas".

Bagočiaus labai mėgsta varuoti "perpendikularus". Jam tarus žodį "rūlyti", atsistoja delegatas Tareila ir sako: "Liaukitės, tas žodis čia taip negražiai nuskambėjo..."

Netrūko ir daugiau panašių kurjuzų. Delegatas Grinius kalbėjo apie SLA organizatorius, kurie, jo nuomone, turėtų būti toki "specialistai", kad "dešimtis sykių neįėjė į stubą, vienuoliktąjį turės įėjti". Kitas delegatas, klausydamas tos kalbos, pridūrė: "Jeigu mokės pritaikyti raketa..."

Dar prieš seimo atidarymą visiems delegatams buvo padalinta jubiliejinis Chicagos lietuvių tautininkų kapinių leidinys, kurį Kleofas Jurgelionis atsivežė, kaip "dovaną". Tai taip pat neapsieita be pastabų. Vienas iš delegatų taip pastebėjo: "Buvo laikai, kada lietuviai kūrė organizacijas, o dabar — kapines..."

Kleofas Jurgelionis, kaip švietimo komisijos narys, pasiūlė seimui svarstyti SLA skautų organizavimo reikalą.

Klystate, jeigu jūs manote, kad šis reikalas buvo svarstomas. Jis buvo pavestas Pild. Tarybos "nuožiūrai..." O prezidentas Bagočius dar pareiškė, kad šiam reikalui Jurgelionis turėtų gauti 15 tūkstančių dolerių.

Matyt, Bagočius buvo pamiršęs apie tą 13 tūkstančių dolerių, kuriuos Pild. Taryba išleikvo tokiam tuščiam reika-

KINAI NORI SUSIMOBILIZUOTI IR ATKAKLIAI GINTIS NUO PRIEŠO

Japonai sakosi sunaikino 51 kinų lėktuvą ir užėmė Hukovą; plinta cholera ir šiltinė

ŠANCHAJUS, liepos 5 d. — Kinijos vyriausybė pareiškė, kad kinai atkakliai gins kiekvieną savo žemės pėdą Vuhanos srityje, įskaitant Hankovą, Vučangą ir Hanijangą.

Sako, tos srities gyventojai ir darbininkai bus apginkluoti. Kautynės ties Vuhanu bus lemiamosios kautynės dabartiniame kare. Bet jei kinai ir bus priversti pasitraukti, tai tas dar nereikš kintų pasidavimą.

Strateginiai punktai įtvirtinti ir daug jėgų sutraukta ties Yangtze upe. Kariuomenė ir civiliai gyventojai glaudžiai bendradarbiauja visuotinės mobilizacijos reikalui, neišskiriant nei studentų, ūkininkų, darbininkų, pirklių, moterų ir kultū-

rinių organizacijų. Bus sudaryti tam tikri būriai, kurie dirbs susisiekimo, pirmosios pagalbos tiekimo, pozicijų įtvirtinimų ir šnipinėjimo srityse.

Tuo tarpu japonai užėmė Hukovą, 160 mylių atstu nuo sostinės ir 100 mylių atstu nuo Nanchango. Tai buvo svarbus kinų atsparos punktas, pastojant japonams kelią į kinų sostinę Hankovą.

Be to, japonai skelbia, kad jų lakūnai sunaikino 51 kinų lėktuvą Nanchange. Sako, japonų tik vienas lėktuvas dingo be žimios.

Praėjusią savaitę Šanchajuje cholera susirgo 333 žmonės, iš kurių 49 mirė. Plinta šiltinė.

Respublikonų vadui karšta. — Kaip matyti, vyriausiojo respublikonų komiteto pirmininkui J. D. Hamilton'ui buvo karšta to komiteto posėdžio metu. Vašingtone. Buvęs Jungtinių Valstijų prezidentas H. Hoover'is ir buvęs gubernatorius London'as siekia įsigalėti respublikonų partijoje. Tarp tų dviejų "ugnų" ir Hamiltonas atsidūrė.

TELEGRAMOS IŠ LIETUVOS

KLAIPEDA. Birželio 28 dienos vakarą, atplaukus vokiečių keleiviniam laivui "Hansstadt Danzig", uoste susirinko didelė minia, daug mokyklinio jaunimo. Laivui išplaukus ir autonominė policijai skirstant minią, vokietininkai išprovokavo muštynes akmenimis. Autonominė policija pavartojo ginklą. Įvykusių muštynių rezultate užmuštas 16 metų Gontautas ir keli sužeisti, iš jų trys sunkiai. Vėliau basiskirstanti minia išdaužė sinagogos langus.

Birželio 30 dieną Klaipėdos Krašto Direktořija išleido atsiskaitymą, griežtai įspėdama gyventojus nedaryti išsiokimų.

KOMUNISTAI KENKSMINGI AMERIKAI JIE VALDO KELIAS UNIJAS

Sako, komunistai ir naciai sudaro didelio pavojaus Jungtinėms Valstybėms

NEW YOKAS. — Prie Amerikos Darbo Federacijos priklausančios tarptautinės laivų krovėjų sąjungos pirminkas J. P. Ryan'as pareiškė, kad komunistai yra įsibrovę į šią sąjungą ir sėkmingai veda propagandą.

Sako, komunistai pernai savo rankose turėjo radijo stotį kiekviename laive, kuris išplaukdavo iš Amerikos uostų.

Ryan'as nurodė, kad turi pakankamai įrodymų apie žalingą komunistų veiklą ir tos veiklos būdus bei priemones. Jis pareiškė: "Browder'is sako, jog tarp Amerikos komunistų patijos ir Maskvos nėra jokio ryšio. Tai netiesa. Aš turiu įrodymų".

Komunistai vaidina svarbų vaidmenį minėtoje sąjungoje ir eina atsakomingas pareigas viršūnėse. Jie rengė ir visuotinius streikus per paskutinius kelerius metus.

Komunistai vilioja laivų darbininkų į vakarėlius, kur gražios komunistės suka jiems

ui, kaip SLA albumas. Tais pinigais tikrai būtų buvę galima pradėti skautų organizavimas.

Taigi, kitas SLA seimas — po dviejų metų, Chicagoje. Gerai, kad po dviejų, o ne po ketverių metų, kaip kažin kiek buvo norėta. Tiesa, po dviejų metų SLA kuopų delegatai bus dar senesni. Tai, žinoma, neišvengiama. Kasmet SLA nariai sensta, o jaunimas eina savo keliais.

Ar daug šiame seime buvo jaunųjų delegatų? Galbūt du nuosimčiai. Jeigu taip bus toliau, tai galima pasakyti, kad SLA dienos suskaitytos.

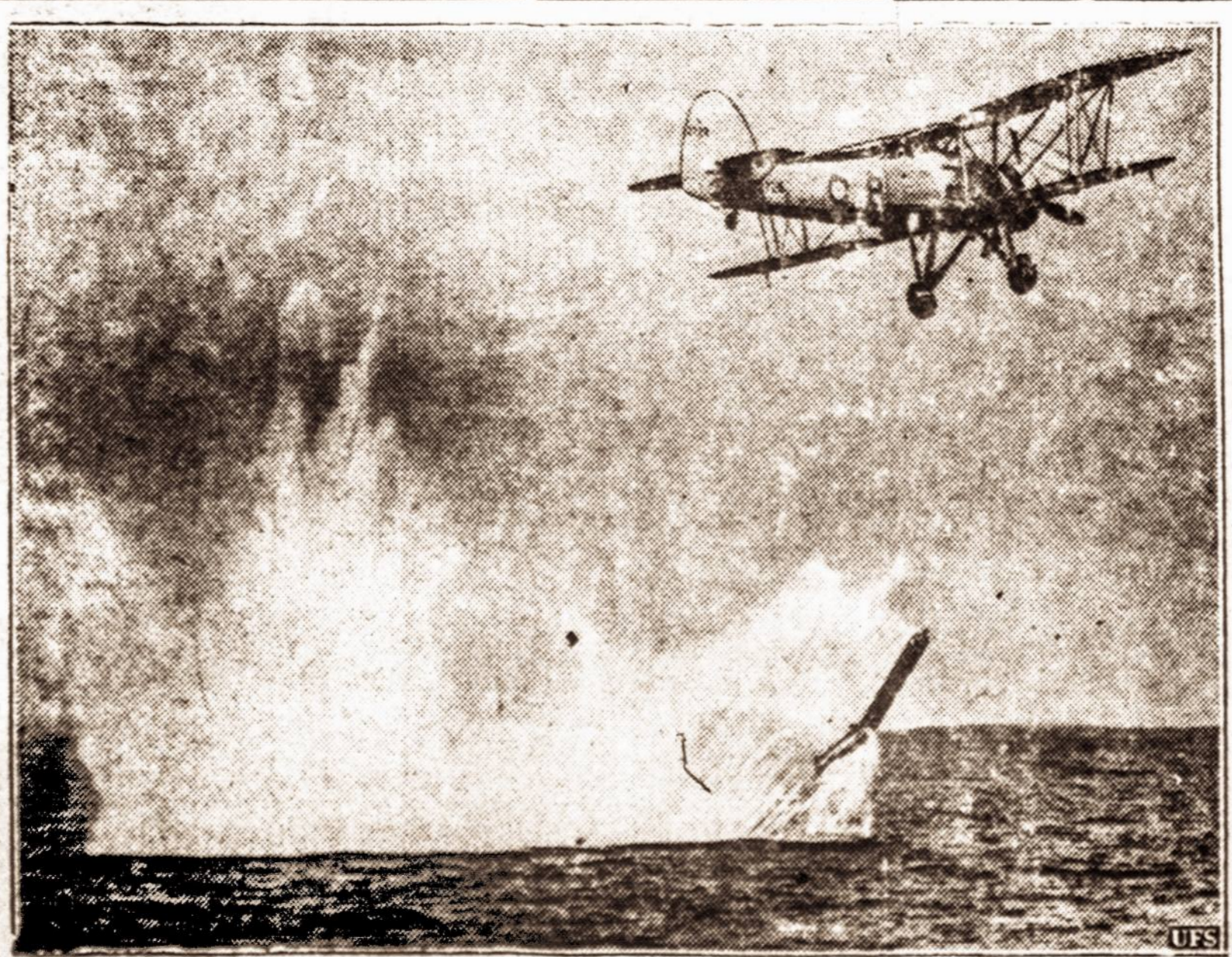
Neveltui Jurgelionis siūlo organizuoti SLA skautus.

galvas ir perša komunistines pažiūras. Tas vykdoma labai gudriai.

Komunistų ir nacių veiklos tyrimo komisija patyrė, kad šios partijos stengiasi suaugti tuoti Amerikos jaunimą, stengiasi įsigalėti ir varo savotišką rakieta.

Paėmė tūkstantį litų kontrabandinio spirito

KAUNAS. — Šiomis dienomis laiveliu prie Palangos buvo atgabenta 1 tūkst. litr. kontrabandinio spirito, bet policija apie kontrabandą pajūrėje pasitiko. Visas kontrabandinis spiritas pateko į policijos rankas.

Torpeda pašoka tartum žuvis. — Šis įdomus paveikslas rodo, kaip torpeda pašoka nelyginant žuvis iš vandens. Tokius bandymus darė anglų lakūnai, kurie išmeta tokias torpedas į jūrą.

EUROPAI GRESIA LIŪDNAS LIKIMAS JEI KAS PULS ČEKOSLOVAKIJĄ

Čekų vyriausybės atstovai sakosi, kad jei kas puls Čekoslovakiją, pareiškė pasiryžimą atkakliai gintis

PRAHA, liepos 4 d. — Kalbėdamas į čekų sakalų sąskrydį, Čekoslovakijos prezidentas Benesas tarp kitko pasakė: "Šiomis dienomis vyriausybė stengsis įtraukti atskiras tautines mažumas į bendradarbiavimą. Mes norime taip pat įrodyti, kad gerbiame tautines mažumas. Sakalų sistemos ir demokratijos dėsniai (lygybė ir laisvė) turi rasti pritarimo kitose tautose Čekoslovakijoje. Aišku, mes reikalaujame Respublikos saugumui ir demokratinei vyriausybei negresia pavojus".

Socialinės gerovės ministras negali numatyti".

dr. Necas, kreipdamasis į sąbėdamas į čekų sakalų sąskrydį, Čekoslovakijos prezidentas Benesas tarp kitko pasakė: "Šiomis dienomis vyriausybė stengsis įtraukti atskiras tautines mažumas į bendradarbiavimą. Mes norime taip pat įrodyti, kad gerbiame tautines mažumas. Sakalų sistemos ir demokratijos dėsniai (lygybė ir laisvė) turi rasti pritarimo kitose tautose Čekoslovakijoje. Aišku, mes reikalaujame Respublikos saugumui ir demokratinei vyriausybei negresia pavojus".

FRANKISTAI NUŽYGIAVO 8 MYLIAS SU DIDELIAIS NUOSTOLIAIS

Jie užėmė vriausybininkų gynymsi "geležinį žiedą" Teruelio fronte ir užleido kalnyną kitur

HENDAYE, liepos 4 d. — Šiandien ejo smarkios kautynės ties Puebla de Valverde, kur frankistai praėjusį šeštadienį pradėjo pulti.

Frankistai užėmė naujas svarbias pozicijas ir nuėjo pusantumos mylios į priekį, dešimties mylių fronte, į pietus nuo svarbaus strategiško Teruelio kelio į Viduržemio jūrą. Puebla de Valverde yra 13 mylių atstu į rytų pietus nuo Teruelio ir 56 mylių atstu nuo Viduržemio jūros minėtu keliu.

Teruelio fronte frankistai užėmė gerai įtvirtintas pozicijas, kurias vyriausybininkai vadino "geležiniu žiedu".

Dėl kalnuotų vietų, tankai negalėjo laisvai veikti kautynių pabaigoje.

Generolo Franko kariuomenė taip pat užėmė Aldehuela, 3 mylių atstu nuo to kelio ir 8 mylių atstu į šiaurės vakarus nuo Puebla de Valverde.

Rytiniame fronte, Espadano Sieros kalnuose frankistų puolimas sulaikytas, ir vyriausybininkai užėmė Pena Negra kalnyną, 30 mylių į šiaurę nuo Valencijos.

PARAGVAJUS IR BOLIVIJĄ GINKLUOJASI

BUENOS AIRES, birželio 30 d. — Paragvajaus ir Bolivijos valstybės paskubom ginkluojasi, besirengdamos naujam karui.

Bolivija mano skirti kariuomenės reikalams dar 5 milijonus dolerių.

Sleževičius išrinktas advokatų tarybos pirmininku

KAUNAS. — Lietuvos advokatų taryba savo pirmininku visais balsais išrinktas advokatas M. Sleževičius, vietoje mirusiojo pirmininko profesoriaus P. Leono.

Šaulių choras išvyko į Latviją ir Rygą

KAUNAS. — Šaulių Sąjungos choras išvyko į Rygą, kur dalyvaus dainų šventėje.

Iš Rygos choras vyks į Talliną ir dalyvaus Estijos dainų šventėje ir be to įvairių tautų chorų varžybose. Ta proga choras Tallino salėje Estonija suruoš lietuviškų kūrinių koncertą.

Latvijos ir Estijos dainų šventės rengiamos paminėti tų valstybių 20 metų nepriklausomybės sukaktis.

Choras kelionėje išbus apie dešimt dienų. Kartu su choru išvyko ir Šaulių Sąjungos štabo kultūros ir švietimo skyriaus viršininkas Daudzvardas.

Mokytųjų vad. — Naujai išrinktas Amerikos Auklėji-mo Sąjungos pirmininkas R. T. Shaw pareiškė, kad bendradarbiaus su kitų kraštų mokytojais ir Amerikos Legijonu.

ITALIJOS TURISTAI LABAI DOMISI LIETUVA

KAUNAS. — Lietuvos Turizmo rDaugija iš Italijos kelių įstaigų gavo laiškus, kuriuose teiraujamasi apie lankytinas mūsų krašto vietas.

Italų turizmo organizacijos prašo atsiųsti net po 50—100 viešbučių katalogų ir kt. prospektų, kurie bus reikalingi keliaujantiems italų piliečiams į Baltijos valstybes.

ORAS

Numatoma: giedra ir nedidelis temperatūros pakitėjimas.

Saulė teka 5:30, leidžiasi 8:30. Dienos ilgis 15 val. 2 min.

Rygoje įvyko Baltijos miestų sąjungos konferencija, kurį aptarė miestų tvarkymo ir kitus klausimus. Konferencijoje dalyvavo apie 1,000 lietuvių, latvių ir estų atstovų.

BALTIJOS SANTARVĖ VEDĖ NEPRIKLAUSOMĄ POLITIKĄ

Paskutinioji Baltijos Santarvės konferencija sukėlė nemažą suinteresuotųjų pažiūrų spaudoje. Šia proga buvo pareikšta įvairių nuomonių dėl Baltijos valstybių santykių su jų kaimynais.

LE-TEMPS, Rygos korespondentas, ryšium su Baltijos valstybių konferencija Rygoje rašo, kad Baltijos valstybių santarvė tampa kaskart veiklesniu politiniu faktoriu šiuo metu Europoje. Poje Europos dalyje mažos Baltijos valstybės visada energingai stengiasi palaikyti taiką ir politiską pusiausvyrą. Šios jų pastangos būvėtos ypatingai sunkios, atsižvelgus į Vokietijos, Sovietų Rusijos ir Lenkijos veiklą, kurię kiekviena stengiasi Lietuva, Estija ir Latvija įtraukti į savo ticsiginės įtakos sferą. Tačiau trys Baltijos valstybės visada savo didelių kaimynų pastangoms pasipriešindavusios ir nesileidusios įtraukiamos į pavojingą kombinaciją.

LA REPUBLIQUE atspaudė Bricano straipsnį "Baltijos Santarvės konferencija", kur rašoma, kad Baltijos valstybės, sudarancios svarbų pusiausvyrą elementa sutarė ryši Europoje. Šiomis valstybėmis labai rūpinasi jų galingi trys kaimynai: Vokietija, Rusija ir Lenkija, siūlydamos kiekviena savą globą. Tačiau Baltijos valstybės, norėdamos išvengti bet kokių nesutarimų, visada vengdavusios stiprios gijos.

Geografinė Baltijos valstybių padėtis, tarp didelių galingų kaimynų Vokietijos ir Rusijos, lyg ir natūraliai suartina jais su Lenkija, kurios padėtis esanti irgi panaši. Šiam tūtu Baltijos valstybių suartėjimui su Lenkija ir kitudes iki šiol lietuvių lenkų santykių trukymas. Tačiau šie santykiai pastaruoju metu buvę sutvarkyti.

SPAUDOS APŽVALGA

Dr. Šliupas pavelksė

Paveikslingas amerikonių žurnalas LIFE (birž. 27 d.) deda keleto paveikslų iš čekų gyvenimo tarp jų ir prezidento Masaryko, kada jis lankėsi Filadelfijoje (spalio 26 d. 1918 m.).

Šis metais, kaip žinoma, Vasingtone įsikūrė vadinama Vidurio Europos Demokratinė Sąjunga, kurioje įėjo čekų, slovakų, rumunų, ukrainų, jugoslavų ir lietuvių atstovai. Ta sąjunga Filadelfijoje suruošė mažą tautų nepriklausomybės dieną, kurios metu lietuvių ir kitų tautų atstovai pasirašė tam tikrą pareiškimą. Pagarsėjusio ir amerikonių gerbiamo Laisvės V. rpo priekškyje visi atstovai nusitarė pavelksla, kurį LIFE dabar įdėjo. Lietuvių atstovai buvo dr. J. Šliupas ir inž. T. Norus. Greta Masaryko ir jie pavelksė matomi.

Senstantieji veikejai

Mūsų laikraščiai dažnai parašo apie veikėjų ir lietuviškos visuomenės pasenėjimą. Vienas to pasenėjimo vaisius tai be pašalpos liekų veikėjai, kurie jau būdami nemaža darbo višmenės reikalams padėjo.

SANDARA rašo apie čekų gietį V. Mišėką, ilgametį moksleiviams šelpitį AUSROS draugijos valdybos narį. Jam teko išgyventi kojos operaciją ir, sakoko, likęs beveik be lėšų. Draugai pradeda atkas rinkti. Jo likimas šiek tiek primena Dėdes Šerno likimą.

Keturis per žandą

NAI JENOS štai ką pasakoja apie kitų kraštų socialistų pažinimą i bendrą frontą su komunistais.

Anglijos darbo partija (tiesa, ji ne socialistinė, bet darbininkų) komunistams pareiškė "komunistų partija kontroliuoja užsienis". Ji negali savo politikos nustatyti, todėl anglų darbininkai su komunistais bendrą frontą ATMETE.

Dantijos socialdemokratų partijos...

Dantijos socialdemokratų partijos sprendžia sviesi komunistų pasiūlymą apie bendrą frontą ir nutarė: tegu komunistai savo partiją panaikina ir pavieniams nariams įstojia i socialdemokratų partiją. Bendrą frontą, reiskia, ATMETE.

Sveicarijos socialistai savo...

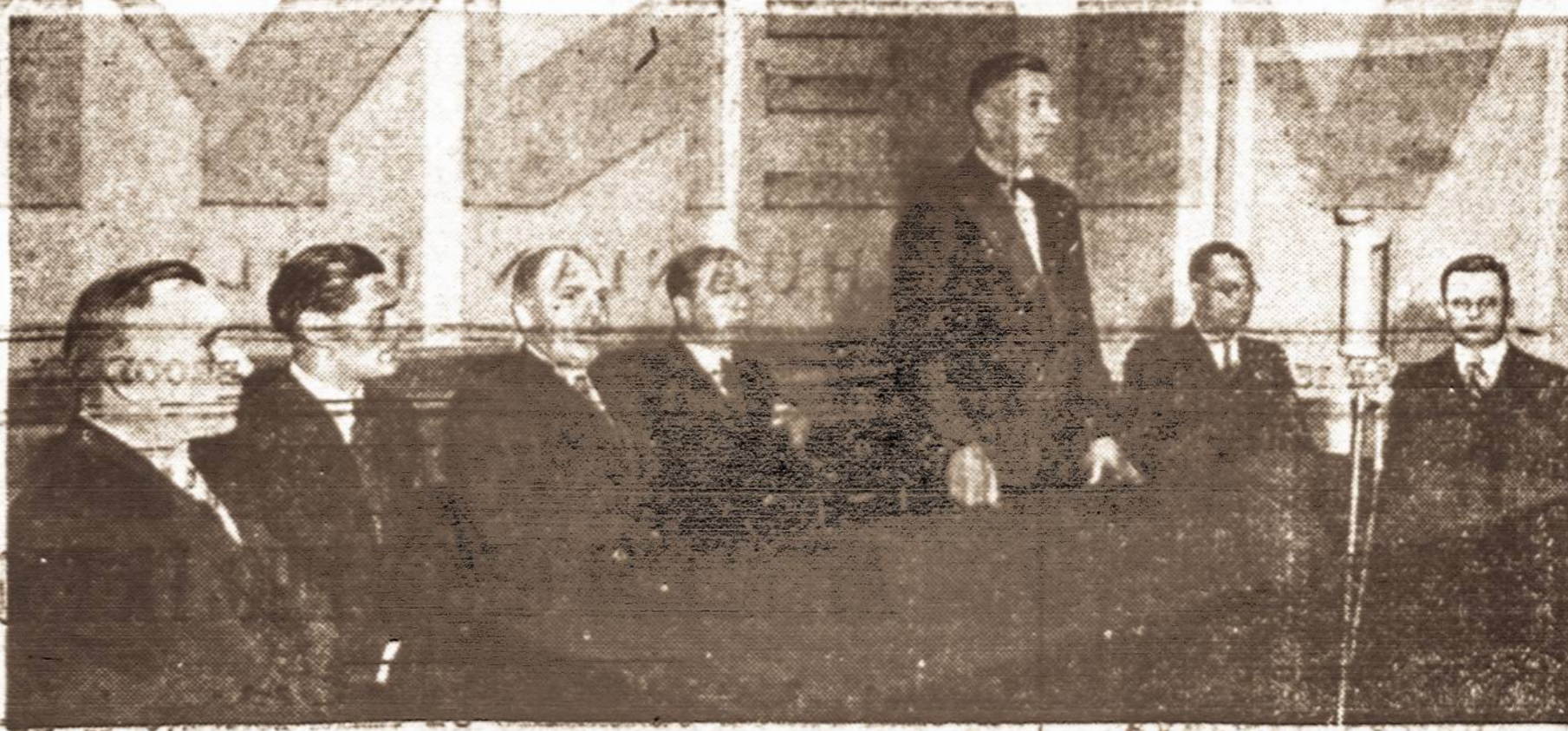
Sveicarijos socialistai savo klaišius su komunistais IG-NORAVO.

Lietuvos socialdemokratai pa...

Lietuvos socialdemokratai parūškė, kad jiems ne vis tiek su kuo i bendrą frontą eiti, ir komunistų pasiūlymą ATMETE.

Bet Amerikos lietuvių socia...

Bet Amerikos lietuvių socialistų politinė uoslė jau žymiai apgadinta: jiems komunistų bendras frontas nesigirda ir jie didelių norų prie jų kongreso prisidėjo.

Lic. u. g. gimnazijų moksleivių Olimpijadės atidarymas. Kalba Lietuvos švietimo ministras prof. Tonkūnas.

LIETUVOS VALSTYBĖS ŪKIO TVIRTOVES

Lietuva, šiemet švedama savo 20 metų nepriklausomybės sukaktį kartu pasididžiudama gali pažvelgti ir į savo ūkinius pasiekimus. Šiemet Lietuvos kooperacija ir žymiausios ūkinės organizacijos švenčia savo jubiliejus, kurie rodo, kad Lietuva turi šokį stiprų ūkinį pagrindą, kokio jai gali pavydėti ne viena Europos valstybė. Lietuvos kooperacijai šiemet jau suėjo 65 metai. Didžiausia lietuvių prekybos organizacija "Lietūkis" ir masos gamybos ir eksporto organizacija "Maistas" dirba didelį kūrybinį ūkio darbą jau po penkiolika metų, o pieno produktų gamybos ir eksporto organizacija "Pienocentras" varo jau dvyliktą darbo metą barą.

Jau prieš karą lietuvių, norėdami apsisaugoti nuo privatinio vertelgų išnaudojimo, emėsi kooperacijos ir ji buvo gerokai išsiplečiusi. Tačiau palgynti su tuo, kas kooperacijos srityje nuveikta nepriklausomos Lietuvos metu, prieškarinė kooperacija buvo labai menkutė, nors mūsų tautiniai atgimime ir suvaidino labai svarbų vaidmenį. Dabar Lietuvoje veikia prekybos, gamybos ir kredito kooperatyvai. Kooperatinėse organizacijose yra 160,000 narių. Šių metų pradžioje visoje Lietuvoje buvo 1,353 atskiros kooperatinės bendrovės ir 6 jų sąjungos. Kooperatyvai savų kapitalų turi 34 mil. lt. Kooperatyvuose dirba apie 4,000 tarnautojų.

paroda aplankė apie 30,000 žmonių. Pienocentras buvo ypač didelė parama ūkininkams krizės metais, nes per tą organizaciją vyriausybė skyrė ūkininkams primokėjimus už išvežimus užsienin pieno produktus ir tuo būdu palaikydavo kainas.

"Maistas", pavyzdinai suorganizavęs mėsos gamybą ir išvežimą, taip pat labai žymiai prisidėjo prie Lietuvos ūkinės gerovės. "Maistas" jau ne kooperatyvas, o akcinė bendrovė, kurios didžiausias akcininkas yra vyriausybė, be jos ir patys ūkininkai, kurie stato "Maistui" skersti gyvulius. "Maistas" turi Lietuvoje penkis modernius mėsos fabrikus, kokių retai surasi užsieniuose. "Maisto" veiklos dėka mūsų bekonas Anglijoje prilgo užsieniniui. Lietuva iš Baltijos kraštų mėsos produktų daugiausia eksportuoja. Paskutiniuju laiku "Maistas" suorganizavo puikų paukštinkystės skyrį, kurio produktai pasiekia taip pat Ameriką. Kokios reikšmės "Maistas" turi Lietuvos ūkininkui, galima spręsti iš to, kad pernai už gyvulius ūkininkams jis sumokėjo apie 45 mil. litų. "Maistas" taip pat gelbėjo ūkininkus krizės metu, kai kainos mėsai pasaulinėje rinkoje buvo nukritusios, taip pat darydamas primokėjimus.

Žinome, kad Lietuva po karo buvo sunkiausią nukentėjusiu valstybių tarpe. Jos miestai ir kaimai buvo sunaikinti, daug jos gamintojų žuvo karo laukuose, kiti buvo pabėgę ar karo pagėja buvo išvartyti i tolimas Rusijos vietas. Laukai ir ūkiai buvo visiškai apšleisti. Vokiečių okupacija buvo iš Lietuvos ūkio išspaudusi viską ka galejo. Kai Lietuva pasiskelbė nepriklausoma, jos vargai nepasibaigė. Prieš ją stėjo gausingų priešų galybė. Bolševikai, bermontininkai, lenkai vėl terijo Lietuvą, kuri kartu turėjo mobilizuoti visus savo išteklius besigrumiančiai frontuose su priešais savo karo pagėjai išlaikyti. Tačiau prisikėlus iš amžių vergijos Lietuva, savo dabartinio prezidento Antano Smetonos vadovaujama, visus sunkumus nugalėjo ir pradėjo didelį kūrybos darbą visose srityse. Ne lengvas tas darbas buvo ūkio srityje, bet jo vaisiais šjandien Lietuva gali džiaugtis ir didžiutis.

Kaip tik vieša didžiausių kooperatinių organizacijų yra jubililatas Lietūkis. Jis jungia 109 prekybinių kooperatyvų su 15,000 narių. Visi Lietūkio nariai turi 224 krautuves ir laiko apie 1,000 tarnautojų. Kai kurių prekių prekyboje Lietūkis šjandien yra monopolistas, jis tik vienas jas įveža iš užsienio arba supirkinėja krašte ir per savo narius skirsto vartotojams. Lietūkio apyvarta iš kelių šimtų tūkstančių pradėjo dabar išaugo iki daugiau kaip 70 mil. lt. Lietūkis įvairiose krašto vietose turi didelius sandėlius. Ypač moderniai įrengti jie Klaipėdos uostė.

Šitos lietuviškos ūkinės tvirtovės ypatingai išaugo ir bujauja tautiškosios vyriausybės metu. Jos ir įsteigtos ilgamečio ministro pirmininko ir dabartinio žemės ūkio ministro J. Tūbelio iniciatyva, kuris pats ilgą laiką vadovavo Lietūkiui. Per šių metų Lietūkio jubiliejinę šventę J. Tūbelis, ka tik sugrįžęs iš gydymosi po sunkios ligos, dėl to suvažiuavusių gausingų ūkininkų atstovų buvo ypatingai šiltai ir jausmingai pasveikintas. Tautiškoji vyriausybė, turėdama su manių ir gabių ūkio tvarkytoju, neabejotinai eis ligšoliniu ūkinės pažangos keliu, stiprindama Lietuvos ir lietuvių gerovę ir kartu keldama Lietuvos vardą užsienyje, kur ji yra užkariavusi patogesnes rinkas, išsilaisvindama iš Vokietijos rinkos priklausomybės ir pereidama i Anglijos ir kitas rankas.

Pienocentras tarp pat yra kooperatinė organizacija, tik jau gamybos. Jis jungia pieno perdirbimo bendroves. Tokių bendrovių Lietuvoje dabar yra 188. Jos turi pienines, o šios dar nugriebimo punktus, kurių yra daugiau kaip 2,000. Pienocentras turi apie 15,000 narių ūkininkų. Tuo tarpu kai nepriklausomybės pradžioje Lietuva savo pieno produktų i užsienį beveik neišveždavo, pernai Pienocentras i užsienį jau eksportavo 33 mil. svarų sviesto už 47 mil. litų. Pernai Pienocentras taip pat išvežė 74 mil. kiaušinių, nors po karo šita ūkio šaka taip pat visai buvo susmukusi. Pienocentras taip pat žymiai padidino pieno produktų suvartojimą krašte, steigdamas pigias užkandines.

Neseniai jis surengė Kaune pieno savaitę su pieno produktų paroda. Koks didelis susidomejimas pieno produktais pareiškėtas liudija faktas, kad

A. Zylis

LIETUVOS STRATEGINĖ REIKSMĖ LENKIJAI

Kaip tas klausimas atrodo lenkų desinišios opozicijos organui

Desinišios pakraipos opozicinis mėnesinis laikraštis POLITYKA NARODOWA, kurio bendradarbiai yra senasis Romanas Dmowski, buvęs pasiuntinys Kozickis ir kiti žymesnieji lenkų nacionalistų publicistai, taip pat ir vienas iš jaunųjų šios pakraipos publicistų J. Giertychas, nagrinėja

"Lietuvių klausimą". Žurnale atkėmėjama, kad apie Lietuvos inkorporavimą i Lenkiją dabartinio metu nėra ko manyti. Lenkų tautininkų stovykloje dėl to esą galima mesnieji lenkų nacionalistų publicistai, taip pat ir vienas iš jaunųjų šios pakraipos publicistų J. Giertychas, nagrinėja

du susidarytų uždaras frontas nuo Daugavpilio iki Rattiboro. Aišku, jog Lenkija darys pastangų, kad būtų visiškai išvengta tiek Lietuvos susidomėjimo kare su vokiečiais, tiek Lietuvos neutralumo vokiečių lenkų kare".

VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY UNITY
Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVERgreen 7-7440
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.
Entered as Second Class Matter, October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879
Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:	
Metams	\$7.00
Pusė metų	\$3.75
Trims mėnesiams	\$2.00
Vienam mėn.	\$0.90
Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:	
Metams	\$8.00
Pusė metų	\$4.75
Trims mėnesiams	\$2.65
Vienam mėnesiui	\$1.25

Redakcijai siunčiami straipsniai turi būti parašyti tik vienoje lakšto pusėje su autoriaus pavardė ir adresu. Nemesdodoti rankraščius nesuorganizuoti. Visais reikaisi adresuokite: Lithuanian Press Corporation 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
A. S. Trečiokas — Prezidentas.
J. Smėtas — Vėdjas.
J. Tydiava — Redaktorius.

Esą, Stockholmas nelabai palankiai sutikęs šį Becko projektą. Iš visų minėtų šalių Rumunija labiausia pritarianti tam projektui.

"Jei rusų lenkų kare Lietuva dalyvaūtų lenkų pusėje, tada lenkiškų pajėgų frontas išstetų nuo Daugavos ligi Dniestro; bet jei ji dalyvaūtų rusų pusėje arba pasiliktu neutrali, tada nuolatinis pavojus grėstų kairiajam Lenkijos armijos sparnui. Tada mūsų padėtis būtų blogesnė negu 1920 m., kai mūsų linijos buvo prie Bernežinos upės, kai Daugavpilio tvirtovė ir geležinkelio mazgas buvo mūsų rankose, kai lenkų lietuvių demarkacinė linija buvo žymiai toliau i vakarus, kai patys buvome užėmę daugiau erdvės kairiuoju sparnu, negu dabar, ir, be to, kai šiam kairiam sparnui grūmojanti Lietuva tada dar buvo silpnas priešas."

Lietuvos teritorija turi didžiausios strateginės reikšmės lenkų-vokiečių kare. Jei Lietuva tokiam kare dalyvaūtų Lenkijos pusėje, Rytprūsiai būtų apsupti iš visų pusių, kas, be abejo, turėtų ko didžiausios reikšmės tolimesnei kovos eigai. Jei Lietuva pasiliktu neutrali, sujungtomis vokiečių pajėgomis, Rytprūsiai galėtų grąžinti Pomeranijai ir spausti Varšuvos kryptimi.

Tiek yra aišku, jog Lenkija turi stengtis, kad visiškai būtų išvengta tokio Lietuvos grūmojimo kairiajam Lenkijos sparnui lenkų rusų karo metu".

Jei Lietuva dalyvaūtų kare Vokietijos pusėje, tada suvienytos Rytprūsė ir Lietuvos sritys užblokuotų tik du siaurus koridorius: Pomeranijos ir Vilniaus. Tokiu atveju Lenkijai grėstų pavojus Lengvai numatomas faktas, kad vokiečiai užimtų Pomeraniją. Tokiu bū-

du susidarytų uždaras frontas nuo Daugavpilio iki Rattiboro. Aišku, jog Lenkija darys pastangų, kad būtų visiškai išvengta tiek Lietuvos susidomėjimo kare su vokiečiais, tiek Lietuvos neutralumo vokiečių lenkų kare".

Lietuviams nepavyko

GARSAS dėl Pensylvanijos valstybėje įvykusių kandidatų (ppriary) rinkimų (parinkti partijoms kandidatus) rašo: "Lietuvių kerteleje balsavimai džiuginančio nedavė. Dr. A. J. Valibus (iš Edwardsville) ir A. Janušaitis (iš Scranton) demokratai sarašu pralose. F. G. Reckus (iš Kingston) kandidatavo valstijos senatan — taip pat pralose. Teks dabar laukti patogesnio laiko mūsų tautiečiams vėl patekti i aukštąs valdvietas."

Dr. Valibus ir A. Janušaitis, kaip žinome, yra Pensylvanijos valstybės seimeilgii atstovai.

Vyt. Sirvydas

DER DANZIGER VORPOSTEN, atpasakodamas šias minčius, pastebi, kad ju autorius neatstovauja Lenkijos oficialiai nuomonei. Laikraštis taip pat nurodo, kad anksčiau lenkų spaudoje taip atvirai nebuve rašoma apie šiuos dalykus. Jo nuomone, visų tų būsimų konfliktų galimamai galį įvykti tik tolesnėje ateityje.

Lietuva savo išmintinguo ūkininkavimo dėka atlaikė ne tik sunkų ekonominės krizės spaudimą ir jos metu kitų kraštų buvo net praminta laiminga sąla Europos krizės juroje. Ji užkariavo žymias pozicijas savo produktams užsienyje ir šjandien ten su kitais kraštais skėmingai rungtyniauja. Lietuvos nepriklausomybės metu ir patys lietuvių ūkio gyvenime žymiai sustiprėjo ir iš daugelio pozicijų išstūmė kitataučius. Šitame darbe labai žymų vaidmenį suvaidino kooperacija ir ypač kalbamos trys organizacijos.

Lietuva savo išmintinguo ūkininkavimo dėka atlaikė ne tik sunkų ekonominės krizės spaudimą ir jos metu kitų kraštų buvo net praminta laiminga sąla Europos krizės juroje. Ji užkariavo žymias pozicijas savo produktams užsienyje ir šjandien ten su kitais kraštais skėmingai rungtyniauja. Lietuvos nepriklausomybės metu ir patys lietuvių ūkio gyvenime žymiai sustiprėjo ir iš daugelio pozicijų išstūmė kitataučius. Šitame darbe labai žymų vaidmenį suvaidino kooperacija ir ypač kalbamos trys organizacijos.

A. Zylis

Didžiausias oro laivyno skridimas. — Rinktinė iš 48 apsaugos bombonevių skrido iš San Diego, Cal. į Seattle, Wash. Jie nuskrido 1,200 mylių be sustojimo. Tais lėktuvais skrido beveik 300 žmonių.

PAŽYMĖTINI ĮVYKIAI IR DARBAI

LOWELL, Mass. — SLA 173 kuopa surengė išleistuvių vakarinę S. Kučinskui ir jo žmonai. Jie yra neseniai vedę. Parengime dalyvavusieji S. Kučinskui linkėjo tvirtai stovėti už organizacijos gerovę. S. Kučinskas yra daug pasidarė šiai kuopai. Reikia tikėtis, kad nuvykęs į Susivienijimo seimą Scranton, Pa. vykusiai atstovaus 173 kuopai ir gins jos reikalus.

Birželio 19 d. Vytauto Klubas įvyko gegužinė klubo parke. Nors parkas jau parduotas, bet šiais metais dar bus galima juo naudotis pagal susitarimą. Nors tą dieną lietus iš ryto gąsdino ir buvo šv. Vardo Draugių gegužinė netoli šio parko, bet klubo gegužinė gerai pavyko. Atsilankiusieji buvo patenkinti ir žaliame pušyne prie puikių muzikos linksmų laiką praleido.

Birželio 18 diena automobilis sunkiai sužeidė lietuvių Kasmūtį. Kasmūtis grįžo namo iš kaimyno sūnaus sužeidotuvį ir, eidamas kersai gatvės, netikėtai pateko po automobilio.

Sunkiai sužeistas į galvą ir kojas. Yra vilties, kad pakveiks. Gulį šv. Jono ligoninėje.

Birželio 22 d. baigė vietos aukštesnę mokyklą 840 mokinių, kurių tarpe ir 11 lietuvių jaunuolių.

Amerikonų spauda skelbia šias lietuviškas pavardes: M. Blažonytė, Ona Tankevičiūtė, Genefa Tanulytė, Elena Staniuniūtė, Ernestas Čizūnas, Edvinas Krawzyk, A. Kraučūnas, P. Bandeliūnas, Juozas Saulonas, Vladas Versekas, Jonas Zunka, Stasė Cyronytė.

Galimas dalykas, kad baigusiųjų tarpe yra ir daugiau lietuvių, nes sąrašas pavardės iškraipytos ir suamerikonintos. Geras mokslo pažymėjimus gavo ir lietuviai.

Birželio 23 d. buvo iškilmingai atidarytas tiltas, kuris jungs su Centralville priemiestiu. Tiltas buvo pradėtas statyti pernai. Baigtas šių metų balandžio mėnesį.

Statybai pusę pinigų davė WPA, o kita dalį miesto valdyba skyrė.

Vietinis

PAVYZDINGA IŠKILA

Prancūzų turistų klubas su ruošė pavyzdingą iškilą Paryžiaus apylinkėse, norėdama pamokyti, kad nereikia popiergalių ir kitokiomis atmatomis teršti mišką ar vėjas. Iškyloje dalyvavo daug paryžiečių.

Automobiliais jie nuvažiavo į vieną mišką, pasirinko gražią vietą ir ne tik išėjosi, bet ir valgė atvirame ore. Jų pietūs buvo labai gausūs — su desertu, vaisiais, vynu ir kt. Kiekvienas valgytojas gavo ir po valgių sąrašą. Kiekviename sąraše tačiau buvo parašyta: "Aš esu popierius: prašau, nenumeskite manęs ant žemės. Ačiū!"

Iškyla labai gerai pavyko, o

kai jos dalyviai susėdo vėl į automobilius ir nuvažiavo sau į Paryžių, jų stovyklos miške vietoje nepasiliko nė gabalėlio popieriaus.

Karo muziejus gavo vertingų žemėlapių

Kaunas. — Ponia Babickaitė-Grafinienė paaukojo V. D. Karo Muziejui šiuos žemėlapius: 1735 m. Prūsų "karaliaus Fridricho Vilhelmo laikų žemėlapis" ir Lietuvos žemėlapis, vadinamą "Radvilo" (arba Makovskio žemėlapiu). Jansono leidimo 1613 m., ir tuo praturtino turimą čia liečiančią Lietuvą žemėlapių kolekciją. Už auką V. D. Karo Muziejaus viršininkas brig. gen. Nagius-Nagevičius reiškia nuoširdžią padėką.

Vaidžiai iš Lietuvos gimnazijų moksleivių Olimpiados kuri įvyko Kaune, š. m. birželio 11, 12, 13 ir 14 dienomis. Moksleivių Olimpiada yra įžanga į didžiąją Lietuvos Tautinę Olimpiadą, kuri netrukus įvyks Kaune, dalyvaujant viso pasaulio lietuviams.

Italų jaunimas prisiekia nieko neįsijoti per karą

Šiomis dienomis, kaip rašo užsienio spauda, Cesanos miestelyje, Italijoje, buvo iškilmingai prisiekinti keturių fasistų milicijos dalinių naujokai.

Mussolinis priesaikos metu pasakė milicininkams kalbą, tarp kita ko paklausdamas: "Ar gali būti jums karo atveju kas nors negalima?" Į tą klausimą išrikiuoti milicininkai chorū atsakė: "Ne!" Mussolinis tada pridūrė: "Kurį dieną jums tai priminsiu!"

MŪSŲ TAUTIŠKI ŠOKIAI IR TAUTIŠKI DRABUŽIAI DOMINA EUROPA

Grįžusi iš Hamburge vykusių tautiškių šokių festivalio Lietuvos šokėjų vadovė Kūno Kultūros Rūmų lektorė Baronaitė Kaune papasakojo savo išpužius.

Hamburge jau kelinti metai iš eilės Laisvalaikio Organizacija ruošia tautiškių šokių festivalius — šventes, į kurias kviečia dalyvauti ir kitas valstybes. Šios šventės, ruošiamos kaip repetitijos būsimam didelio masto tautiškių šokių festivaliui. Šiemet minėtoje šventėje dalyvavo Lietuvos (pirma karta), Latvijos, Belgijos, Bulgarijos, Danijos, Anglijos, Prancūzijos, Graikijos, Olandijos, Airijos, Jugoslavijos, Norvegijos, Lenkijos, Portugalijos, Ispanijos, Rumunijos, Švedijos ir Vengrijos tautiškių šokių šokėjai. Be to, pačios ruošėjos — Vokietijos — įvairių provincijų šokėjai. Buvo pasižadėjusios dalyvauti 27 valstybės, bet nežinia dėl kurių priežasčių desimt jų į šventę neatvyko.

Daugumos valstybių šokėjų atvyko po 40—50, kartu su savim atsiveždami didžiulius orkestrus. Lietuva atstovavo 20 šokėjų. Lietuvos šokėjams šokių metu grojo harmonika ir smuika. Reikia pažymėti, kad harmonika, ypač akordijonas vyravo daugelyje dalyvių. Ši tautiškių šokių šventė truko nuo birželio 9 iki 12 d. Pirmąją šventės dieną įvyko visų dalyvaujančių šokėjų repetitijos, kurią stebėjo komisija. Po repetitijos, kurios metu kiekvienos valstybės šokėjai pašoko, ką buvo numatę šokti, komisijos buvo pranešta, kurie šokiai bus galima šokti ir kurie ne. Žodžiu komisija nustatė, ką kurios tautos šokėjai turi šokti.

Repeticijos metu paaiškėjo, kad Lietuvos vyrų šokis "Mikita" supuolė su tirolečių "Lazdų šokiu" (kai kur pas lietuvius "Mikita" taip pat vadinamas šiuo vardu) ir dėl to Lietuvos šokėjams jis nebuvo leistas šokti. Taip pat pasitaikė ir kitų tautų šokių sutapimų. Pvz., švedų garsusis "Audėjų šokis", kuriuo jie visur didžiuojasi, pilnu tikslumu supuolė su to paties vardo vokiečių šokiu. Tas pats atsitiko ir su olandų "Klumpių šokiu", sutapusiu su to paties vardo vienos vokiečių provincijos šokiu. Ir švedų "Audėjų šokis" ir olandų "Klumpių šokis" šių tautų šokėjams nebuvo komisijos leista šokti. Juos pašoko vokiečių šokėjai.

Paklaustas vienas vokiečių žurnalistas, kodėl jų šokėjai

šoka kitų tautų šokius, atsakė, kad tuo norima parodyti iš kitų tautų į Vokietiją atėjusieji šokėjai.

Didžioji šokių šventės dalis vyko, didžiausioje pasulyje salėje "Hanseatenhalle", kurioje telpa 25,000 žiūrovų.

Šioje salėje visada atvykęs kalbas šoko Hitleris. Dabar norima šį salę dar padidinti, kad joje galėtų tilpti iki 80,000 žiūrovų.

Be to, šokėjams teko šokti kitoje salėje ir Hamburgo zoologijos sodo scenose, kurių nemaža yra. Laisvalaikio metu šokėjai susirinkdavo į neseniai pastatytą laivą milžiną ir jame, žiūrovams stebint, kiekvienos tautos šokėjai šokdavo savo tautiškus šokius ir dainuodavo liaudies dainas.

Šioje šventėje atskirai šokiai vertinami nebuvo. Visų tautų šokėjai turėjo pasisekimą ir, reikia pasakyti, veik kiekvienos tautos šokis turėjo savitą charakterį, kurį kartais net būtų sunku aptarti. Pažymėtina, kad daugelio tautų tautiški šokiai yra gerokai stilizuoti, bet ribos nepereitose. Mažiausiai stilizuoti buvo lietuvių šokiai, kas, žiūrint etnografiniu požiūriu, yra teigiamas reiškinys. Lietuvos šokėjai pašoko žemaičių kadrių "Jonkelį", "Blezingelę", "Sukčių" ir "Kepurinę". Pastaroji ypač išsiskyrė iš visų tautų šokių ir ne vienas šventės metu pašoktas šokis neturėjo "Kepurinės" nė vieno niuanso.

Visų tautų šokėjos ir šokėjai buvo apsirengę tautiškais drabužiais. Lietuvos moterų tautiški drabužiai ypač atkreipė dėmesį tiek žiūrovų, tiek kitų kraštų šokėjų. Visi stebėjosi jų spalvingumu ir raštų įvairumu. Kai tik Lietuvos šokėjos pasirodė, gatvėje, jas tuojau apipuldavo keli fotografai ir filminkai ir spalvotose negatyvuose stengdavosi užfiksuoti lietuviškų tautiškių drabužių spalvingumą. Tie, kurie pirmą kartą matė lietuvius ir jų tautiškus drabužius, stebėjosi, kad tiek lietuvių drabužiai, tiek rase yra labai imponuojanti.

Birželio 12 d., sekmadienį, Hamburgo gatvėmis buvo surengta eisenos, savotiškas šventės dalyvaujančių tautų karnavalas. Pirmiausia ėjo svečių valstybių šokėjai. Šios eisenos metu Lietuvos skudutininkai skudučiuo, dainavo liaudies dainas. Daugelyje vietų šokėjams tekdavo sustoti ir pašokti, nes gatvėse susitelkusios minios prašydavo, kad svečiai parodytų savo šokius.

Praėjus visų valstybių šokėjams, pasirodė vokiečių eisenos. Šios eisenos metu buvo pavaizduoti riterių ir vėlesni laikai, Vokietijos laukai (vynuogynai ir kt.), sportas, teatrai, opera ir t.t.

Tautiškių šokių šventė Hamburge buvo baigta zoologijos sode. Čia kiekvienos tautos šokėjams buvo paskirta po sceną, kur jie užplūdė programa, stebint gausiai susirinkusiems žiūrovams.

Baigiant pažymėta šios šventės organizacinė pusė, kuri buvo stebėtinai gera, sklandi. Žiūrovams ir patiems dalyviams ne akimirka neteko laukti.

— Ar tamsta, kakinamasai, galėtum išsiginti supliaustęs savo kaimynui drabužius?
— Mielai, pone teisejau, jei tik tai man bent kiek padėtų.

Visokiais kelionių ir dokumentų reikalais kreipkitės į Vienybės Travel Bureau, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

BALTIMORĖS LIETUVIAI BIZNIERIAI IR VIENYBĖS DIENRAŠČIO RĖMĖJAI

O. BROOKS TAVERN

ALUS — VYNAS — LIKIERIAI

504 WASHINGTON BLVD., BALTIMORE, MD.

Lithuanian Federal Savings and Loan Ass'n.

Paskolos užtikrintos iki \$5,000.00

Kampas HOLLINS ir PARKINS STS. BALTIMORE, MD.

The NEW EMPIRE TAILORING COMPANY

MOTIEJUS MILAN ir JUOŽAS MILAN, Savininkai

JUOŽAS GUTAUSKAS, Vedėjas

744 - 750 N. EUTAW ST., BALTIMORE, MD.

JOHN GRĖBLIAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

423 S. PACA STREET, BALTIMORE, MD.

Tel.: PLAZA 1350

Vienintelis Baltimorės Lietuvių Night Klubas

J. DEKENIS ir P. WEISENGOFF, Sav.

1417 W. BALTIMORE STREET, BALTIMORE, MD.

Phone: Gilmor 2010 Šokiai kas vakaras

CHAS. B. KUČAUSKAS IR SŪNUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

637 S. PACA STREET, BALTIMORE, MD.

Tel.: SOUTH 0083

Boulevard Battery ir Armature Service Co.

PETER B. KELLY, Manadžeris

517 WASHINGTON BLVD., BALTIMORE, MD.

Tel.: CALVERT 2938

KAZIMIERAS AKELAITIS

Lietuvių Marylando Profesionalų ir Biznierių Draugijos Pirmininkas

SIMONAS LEVONAVIČIUS

Kraučių dirbtuvės savininkas

516-21 E. BALTIMORE STREET, BALTIMORE, MD.

VIENYBĖS DIENRAŠČIO MILŽINIŠKAS

PIKNIKAS

SEKMADIENY, RUGPIŪČIO 14 D. — AUGUST, 1938

KLASČIAUS CLINTON PARKE

Betts ir Maspeth Avenues, Maspeth, L. I., N. Y.

Suorganizuota didžiulė idomi programa
Miss Vienybės 1938 metu rinkimai
Mazų vaikų konkursas (Children's Party)
Damos — Šokiai — Žaidimai
Sporto varžytinės — Boxing Bout
Ir daug kitų margumynų

DALINAMOS DOVANOS VAIKAMS:

Laimėjimams skiriama 3 dovanos — PILNA HOPE CHEST —
— kraitis
Gros du orkestrai. Vienas šokiams, kitas — iliumnuotame ir dekoruotame parke.

ĮŽANGA — 50 CENTŲ. VAIKAMS IKI 10 METŲ — 15 CENTŲ.

Bilietai jau gaunami Vienybės administracijoje ir pas platintojus

VISI MILŽINIŠKĄ VIENYBĖS PIKNIKĄ!

VIENYBĖ

LIETUVIŲ JAUNIMUI REIKALINGA LIETUVISKOJI MOKYKLA

LINDEN, N. J. — Reikia sakyti, kad nors Lindenai ir nedidelis miestas, bet jo mokyklos ir mokymo sistema pavyzdinga.

Praejusią savaitę mokslo metai baigėsi, m. m. m. prasidėjo atostogos, bet ypatingai daug džiaugsmo mokslo metų pabaiga teikė tiems mokiniams, kurie pradžios (Public) ir vidurinę (High School) mokyklą baigė ir gavo diplomus. Tarp gavusių diplomus yra gana daug ir lietuvių.

Zydrina tai, kad Plungių šeimoje net trys jaunuoliai gavo diplomus: dukterė Viktorija baigė vidurinę mokyklą, o Jonukas ir Kazikas baigė pradžios (Public) mokyklą. Šio nepaprasto ir anot paties Plungio "pirmo mūsų šeimoje tokio įvykio" minėjimui Plungiai birželio 26 d. suruošė šeimynišką puotą. Dalyvavo giminės ir artimi draugai: Budreckiai, Kižiai, Juškos, Mineliai, Sidarai, Liūtai ir grupė jaunuolių.

Puota buvo kukli, bet jauki. Kun. Jonas V. Liutas įvy-

kiui pritaikinta kalba lietuviškai ir angliškai sveikino laiminguosius jaunuolius, patardamas jiems niekad nepamiršti pareigos ir atsakomybės ir su dideliu ryžtumu siekti kilnaus tikslo. Trumpai, bet jautriai kalbėjo ir pats Plungis, pabrėždamas savo džiaugsmą dėl vaikų daromos pažangos ir dėkojo dalyviams už jų širdingą draugumą.

Sudainuota keletas liaudies dainelių, žaista ir gražiai linksmintasi iki vakaro.

Besikalbant paaiškėjo, kad vietos lietuvių jaunimas labai sparciai tosta nuo savo tėvų kalbos. Tik tiek jos gauna, kiek iš tėvų išmoka. Tad kilo mintis įkurti ir palaikyti lietuvių kalbos, literatūros ir Lietuvos istorijos mokyklėlę, kur lietuvių jaunimas galėtų bent kartą savaitėje susieiti ir pasimokyti. Tai kilni mintis.

Dieve, padėk sumanytojams tai sėkmingai įvykdyti.

V. S.

GRAŽIAI IŠLYDĖTI SPORTININKAI I LIETUVĄ

Praejusį penktadienį, liepos 1 dieną, vidurdienį, švedų laivu iš New Yorko priplaukos į Lietuvą išvyko žymūs Amerikos lietuvių sportininkai.

Kaip žinome, šie sportininkai vyko į pirmąją Tautinę Lietuvos Olimpijadą su Lietuvos sporto jėgomis draugiškai susiremti, gabumais ir apskurdamu pasirodyti ir gal pirmenybę garbę laimėti ne vienoje sporto srityje. Gerai žinant amerikiečių lietuvių sporto žvaigždžių šviesumą, gali visai atsitikti: gali ne vienas Lietuvos čempionas sugrįžti. Mes jiems nuširdžiai to linkime.

Pradžioje buvo manoma, kad į Tautinę Lietuvos Olimpijadą vyks 25 amerikiečiai lietuvių sportininkai. Bet pačiom paskutinėm dienom atsirado dar vienas, žymus lietuvių sportininkas iš Filadelfijos. Tuo būdu Amerikos Lietuvą pirmoje Tautinėje Lietuvos Olimpijadoje atstovaus 26 rinktiniai žymūs sportininkai.

Visos didžiosios lietuvių kolonijos atstovaujamos. Tikrai garsoji New Yorko apylinkė visai neatstovaujama. Šį kartą niujorkiečiai apsilėjo ir pradžioje svarbų tautinį žygį. Tai nedovanotinas apsilėidimas. To neišpirks nė Dariaus-Girėno Aeroklubo dovana Saulių Sąjungai, nes bruklyniečiai ir čia pirmenybę užleido kitiems.

Į laivą mūsų sporto įžymybių išlydėti susirinko didelis būrys lietuvių: giminių, draugų, veikėjų. Iš New Jersey valstybės buvo atvykę adv. Pau-

lauskas su žmona, kun. Kemežys ir kun. Janilionis, senesniai atvykęs iš Pietinės Amerikos. Atvyko J. Ambraziejus su dukterimi. Buvo ir mūsų Tėvynės atstovai: generalinis konsulas J. Budrys ir pasiuntinys P. Žadeikis, atvykęs iš Vašingtono.

Iš Scrantono seimų atvyko čikagiešis teisėjas Jonas Žiuris, Amerikos Lietuvių Atletikos Sąjungos pirmininkas. Iš Pitsburgo atsilankė sportininkų

Dalinasi žuvyte. — Ir žuvų gyvenime patinas pasirodo kaip vandens "džentelmenas": čia matome, kaip patinas perduoda žuvytę mylimai patelei. Tokis retas vaizdas nutrauktas naujame žuvyne, Marinelande, Flor.

GRĮZO IŠ LIETUVOS

Liepos 4 dieną laivu Queen Mary iš Lietuvos grįžo ekskursija nulydėjęs Cunard White Star Line lietuvių skyriaus vedėjas ir lietuvių Spaudos Bendrovės sekretorius Pijus Bukšnaitis.

Patyręs daug įdomybių, naujienų ir įspūdžių, P. Bukšnaitis žadėjo plačiau aprašyti VIENYBĖJE savo kelionės įspūdžius.

Tarzano nuotykių mėgėjai buvo susirūpinę, kad naujoje, dabar spausdinamoje apysakoje "Tarzanas ugnyje" neatsirastų spraga. Tarzano nuotykių vertėjui Pijui Bukšnaitiui išvykus į Europą, Betgi tokio pavojaus nėra.

LIETUVOS ATSTOVAS AMERIKOS IŠKILMĖSE

Birželio 30 dieną Pasaulinėje Parodoje įvyko didelės iškilmės. Kur prezidentas Rooseveltas pasakė reikšmingą kalbą. Prieš tai Plaza viešbutyje buvo surengti priėmimai.

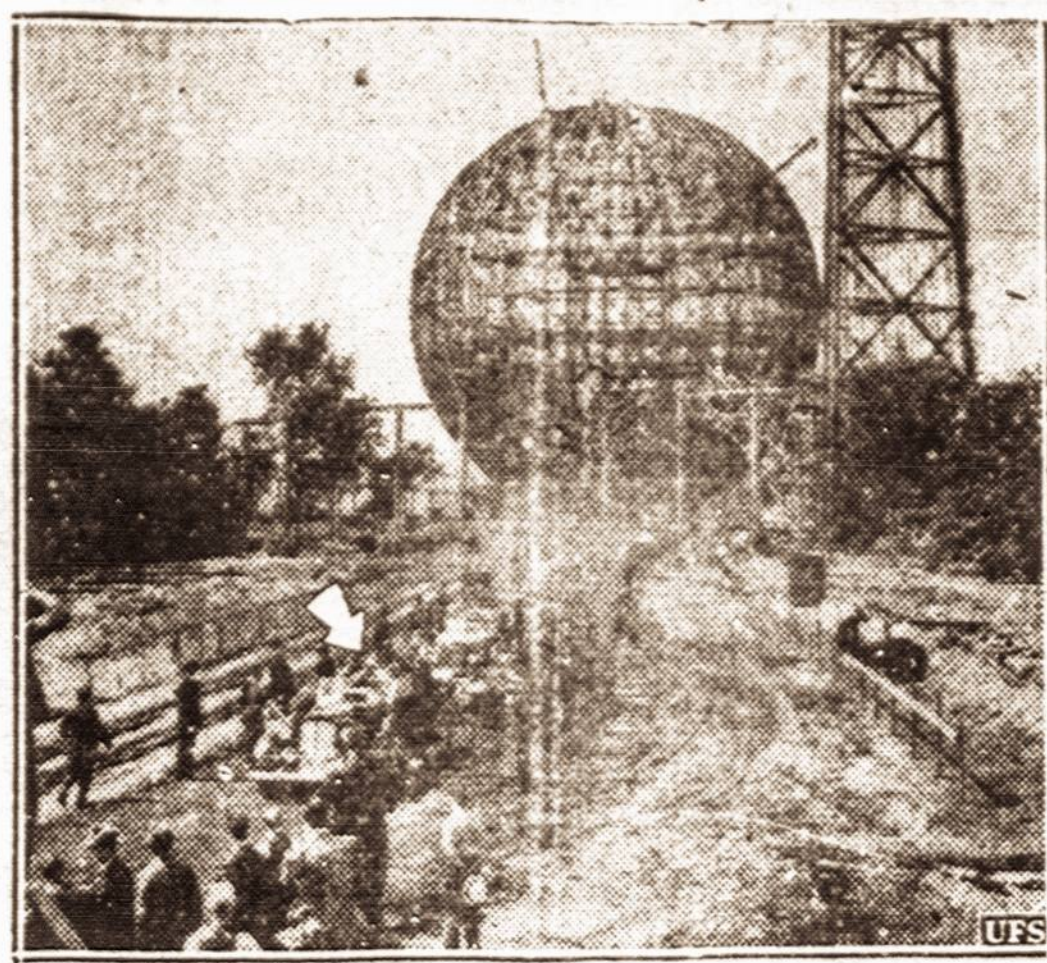
Abiejose vietose dalyvavo atstovai tų tautų, kurios dalyvavo šioje Pasaulinėje Parodoje, New Yorke. Lietuvą atstovavo gener. konsulas Jonas Budrys.

rėmėjas adv. Sulcas, iš Detroito adv. Uvickas, ir kiti. Svarbiam įvykiui atminti padarytos fotografijos nuotraukos.

Lietuvos pasiuntinys P. Žadeikis ir gen. konsulas J. Budrys lietuviškai pasakė atsiveikimo kalbą ir be to dar padovanojo sportininkams lietuviškų saldainių. Teisėjas J. Žiuris angliškai atsiveikino su sportininkais. Visi linkėjo grįžti su laimėjimu ir garbe.

Tuo laivu išvyko į Lietuvą ir švedų-Amerikos Linijos lietuvių skyriaus vedėjas Mučinskas. Iš viso tuo laivu išvyko į Tėvynę 67 lietuviai.

P. J.-l.

Prezidentas Pasaulinėje Parodoje. — Jungt. Valstybių prezidentas Rooseveltas (pažymėtas rodykle) pirmą kartą lankėsi. Pasaulinėje Parodoje, New Yorke, ir pasakė reikšmingą kalbą, dėdamas kertinį akmenį. Iškilmėse dalyvavo svetimų valstybių atstovai bei konsulai. Tarp jų buvo ir Lietuvos gen. konsulas J. Budrys.

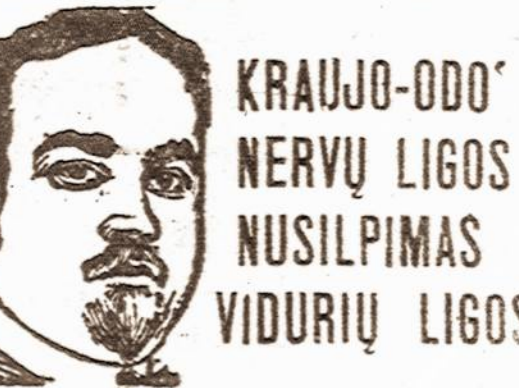
VIENYBĖS KELEIVIŲ IR INFORMACIJŲ BIURAS

LAIVAKORTĖS IR I LIETUVĄ PINIGŲ SIUNTIMAS DOKUMENTAI SIUNTINIAI I LIETUVĄ

Kreipkitės su pilnu pasitikėjimu Patarimai ir įvairios informacijos VIENYBĖ TRAVEL BUREAU 193 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Remkite tuos, kurie remia jūsų laikraštį.

Vienybės spaustuvė ne tik laiškus spausdina, bet atlieka ir mažesnius spaudos darbus GYDO CHRONIKAS LIGAS

KRAUJO-ODO' NERVŲ LIGOS NUSILPIMAS VIDURIŲ LIGOS Moterys ir vyrai sergantys kraujo ir odos ligomis, kroniškų nervų suirimu, bendru kūno nusilpimu, vidurių ir išimamosios žarnos ligomis, nosies, žarnos, plaučių, bronchito ir kepenų ligomis, kurių nesuprantate, tuojau kreipkitės kurių nesuprantate, tuojau gydykite

X-Spinduliai. Kraujo ir šlapimo ištyrimas priemama kaina

EGZAMINACIJA NEMOKAMAI Dr. L. ZINS 110 East 16th Street, New York, N. Y. tarp 4th Ave ir Irving Pl. (Isteigta prieš 25 metus)

VALANDOS: 9 val. ryto iki 8 val. vakaro. Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. popiet.

GRĮZO J. TYSLIAVA

Praejusį sekmadienį iš Scrantono, Pa. grįžo VIENYBĖS vyr. red. Juozas Tyšliava, kuris ten dalyvavo tautinėje konferencijoje ir SLA seime.

SKAITYKITE VIENYBĖ

VIENYBĖ — seniausias ir geriausias lietuvių laikraštis Amerikoje, einantis 52 metus ir antrus metus populiaru dienraščiu. Leidžia Lietuvių Spaudos B-vė.

VIENYBĖ nagrinėja Amerikos lietuvių gyvenimą, kultūrą, mokslą, gina tautinius reikalus, kovoja su nautautėjimu, nagrinėja lietuvių jaunuolių gyvenimą (tam leidžia anglų kalba puslapi), nagrinėja moterų reikalus ir gyvenimą. Plačiai rašo apie Amerikos lietuvių kolonijų veikimą. Suteikia žinių iš Lietuvos ir plačiai apie Lietuvą rašo. Sprendžia politikus ir kultūrinius klausimus ir patiekia vėliausias pasaulines žinias su paveikslais.

VIENYBĖS dienraščio skaitytojai, pasinaudodami lengvata, prašomi savo giminiams ir pažįstamiems Vilniaus krašte gyvenantiems užsakyti Vienybę tik padengiant pašto persiuntimo išlaidas — 2 dolerius metams.

Užsieniuose prenumerata metams \$7.00, pusei metų \$3.75, 3 mėnesiams \$2.00. — Jungt. Amerikos Valstybėse ir Kanadoje metams \$5.00 — pusei metų \$2.75.

Adresuokite: VIENYBĖ, 193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

Dr. H. MENDLOWITZ
Perkelt savo Williamsburgo ofisą į
522 BEDFORD AVE
n. coli Taylor St.
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVERGREEN 7-1312
PRIBIMIMO VALANDOS:
nuo 1 val. iki 3 val. p. p.
ir nuo 7 v. vak. iki 8 val.
FLATBUSH OFISAS:
2220 Avenue J

Clement Voketaitis
ADVOKATAS
60 COURT STREET,
Brooklyn, N. Y.
Tel. Triangle 5-3623
168 GRAND STREET,
Tel. Evergreen 8-7179

BROOKLYN LABOR LYCEUM
SALE IR PARKAS
Vedėjas J. H. HOFMANN,
947-959 Willoughby ave
BROOKLYN, N. Y.
Didelės ir mažos salės baldams, koncertams, vestuvėms ir susirinkimams. Parkas piknikams ir žaidimams.
Didelė moderniška scena—Moderniški įrengimai — Gražūs kambariai
Telefonas STagg 2-3842

GARSINKITĖS VIENYBĖJE
SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Didelis pasirinkimas geriausių saldainių dėžėse iš Amerikos. Taip pat galite gauti saldainių ir iš LIETUVOS
Namie gaminti ledai (Ice Cream)
Geriausi užkandžiai
ALUS IS KRANO IR BONKUTEMIS
JUOZAS GINKUS
495 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
EVERGREEN 7-2306

"GARSAS" BAKERY
A. Šrupskis, savininkas
Tel. Evergreen 8-7027
PIRMOS RUŠIES LIETUVIŠKA DUONA
64-66-68 So. 2nd Street Brooklyn, N. Y.
Kepa visokias Duonas ir Pyragaičius
YEZA KRAUTUVĖMS. SIUNCIA PASTU IR EKSPRESU

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel STagg 2-5043
STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVERGREEN 7-4335 Kopyčia Laidotuėvėms

A. VALANTIEJUS
54-41-72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. NEWTON 9-4464
BARRY P. SHALINS
(SALINSKAS)
84-02 Jamaica Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuėvėms
JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPYLIOS LAIDOTUVĖMS
Tel. EVERGREEN 8-9770

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams
SKAITYKITE VIENYBĖ

TARZANAS UGNIJE

7. Juodas Abdul Kobo protas buvo pilnas keršto ir pavydo. Jis negalėjo užmiršti šio nuostabaus baltojo vyro, kuris sukliudė jo apgaulingą biznį. Jis prisiekė Alacho vardu pražudyti šį nepažįstamąjį. O šis Abdul Kebas buvo bjaurus, beširdis ir nuožmus niekšas. Jis bus pavojingas Tarzano priešas.

Abdul Kebas skubiai keliavo iš šios apylinkės, pakeliui sustodamas kai kuriuose kaimuose ir įkalbėdamas gyventojams saugotis Tarzano: "Šioje šalyje atsirado labai pavojingas baltasis milžinas, kuris užtrauks nelaimę jūsų kaimams. Jūs turite ko greičiausiai jį nužudyti, nes kitaip žūsite patys".

Pagaliau Abdul Kebas atvyko į tarpgrinio miestelį, kur stovėjo europiečių kariuomenė. Čia jis tuoj nuėjo pas įgulės viršininką kapitona d'Albertą, kuriam papasakojo, kad šioje šalyje atsirado didelis baltasis laukinis žmogus, kuris kalbina gyventojus sukelti revoliuciją prieš europiečius.

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

Kapitonas d'Albertas nusispysojo. "Mes jam greit parodysi-me, kad ši šalis vadinasi Belgijos Kongo ir kad čia tvarka yra griežtai palaikoma". Pasišaukęs leitenantą, d'Albertas liepė: "Sudaryk stiprų seklių būrį. Aš eisiu surasti tą agitatorių ir nuskratysiu jį vienu ar kitu būdu. Jis neištrūks!"

Kas bus toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numeryje